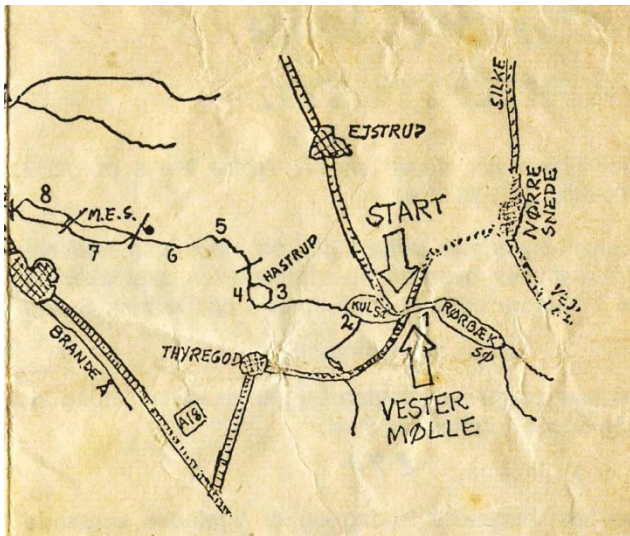

Ned ad Åen i kano 1974

Jeg var 1974 på kanotur alene. Jeg tog den store tur fra Vester Mølle til Dommergården ved Skjern så godt som Ringkjøbing fjord.

Turen startede den 8. juli 1974 ved at sætte kanoen "Julius" i Nedersø og padle stille og roligt afsted.

Godt gennem søen befinder man sig på den egentlige Skjern Å, der slynger sig gennem lave enge.

En svanefamilie hygger sig på afstand.

I kano
fra
Højderyg
ad
Skjern Å

til
Vesterhav

Folderens forside – skitsen mener jeg er af Kaj Husum 1962

Ved at følge bredden og nyde udsigt, natur og det at være alene afsted, ja så var jeg godt på vej.

Det Danske Spejderkorps har på venstre bred et stort område der anvendes til lejrspport. Ved Spejderhytten snævre søen sig ind til en smal passage til Kulsøen.

Her et blik tilbage på Kulsøen taget fra de første å bugtninger .

Der er mange broer, der krydser åen, her er det ved Ensøgård

Lige før Hastrup Mølle er der lille sø, grundet opstemningen, de næste 2 billeder er fra 2008.

Bert Wiklund har også været på stedet og hans billede kan ses [her](#).

Mit andet foto fra i år 2008 er taget fra broen mod Hastrup Mølle gården.

Et interessant billede fra gamle dage fandt jeg hos Hanne B. Stegemüller som kan ses [her](#).

Når man fragtet sin kano over vejen på trailer og har sat traileren tilbage igen, og husket at lukke låge, og endelig fået søsat sin kano igen, så er det tid at tage endnu et billede, det er denne gang fra 1974. Der er sket mange ændringer fra Stegemüllers foto over mit fra 1974 til i dag 2008.

På Hastrup sø er der rigtig meget at se. Søen er udlagt som fuglereservat, hvor bl.a. Lappedykker, Svaner, blichøns huserer. Insekter så som sommerfugle

og rovdyre, de forskellige arter af "Smeden" også kan ses .

Ved Hastrup sø's udløb er der anlagt en rasteplass, som udover at blive brugt af kanofarere, i høj grad bliver brugt til udflugt sted og udgangspunkt for vandre turer i Hastrup skov.

Efter en overnatning her fortsatte turen næste dag. Umiddelbart efter rasteplassen, kommer næste forhindring, nemlig en gammel ålegård, ved at holde til venstre og via rampe går det videre. Ved Tykskov dambrug støtte jeg på denne fætter:

Fra Tykskov slynger åen sig gennem en lille dal, som giver et indtryk af Skjern Å's fordums bredde.

Stemmeværket ved Tykskov er i dag fjernet og det gælder også ved Arvad dambrug.

Men i 1974 var det altså stadig på plads og i orden. Under broen ved Ejstrupholmvej og videre forbi Arvad Mølle. Jeg var nu fremme ved M.E.S. søen – en smal og ca. 2 km. lang sø.

Forenden af søen ligger M.E.S. , her kan man overnatte, jeg gjorde det først ved Brande Camping. Efter at have lempet kanoen over vejen med trailer, kommer man på åen igen, og den er selvfølgelig på grund af opstemningen på et meget lavere niveau . Der er siden anlagt en meget fin laksetrappe også.

Fra Åen var denne udsigt til turbinebygningen – overnatningslejren ved enden af M.E.S. søen . sidste efterår 2007, ligesom billedet fra lejrpladsen og

Her til højre er en del af af Det indsatte billede er fra viser dagens kano rampe.

Herfra går det videre under Dørslundvej og frem mod Elværksøen. Det var og er stadig et udflugtsted, med en meget fin vandresti rundt om det meste af søen, med de to yderpunkter; selve turbinbygningen og broen, som blev bygget af ingeniørtropperne under Brande By's jubilæum 1975.

Elværksøen rummede også i tidernes morgen friluftsbadet som i tredserne blev afløst af friluftsbadet på Ågade.

Elværksøen set fra turbinebygningen, og herunder set selve bygningen set fra travestien på Højmarkssiden

Også her skulle og skal man løfte kanoen over – til venstre dengang i 1974 og som de ser ud i 2007.

En lille forskel ikke også? I øvrigt er der også her anlagt en laksetrappe.

Efter overnatning på Brande Camping, hvor jeg med må fortælle at jeg gik ind til Brande for at organiserer mig en transitradio med kassette afspiller i , så resten af turen foregik fra tid til anden med The Shadows som tilbehør.

Efter at Holtum Å er stødt til Skjern Å kommer vi til Sandfeld Bjerge, et øde landskab, en ørken, som står som monument efter brunkulsgravningen under 2. Verdenskrig.

Jeg havde en overnatning her Sandfeld Bjerge

Åens favna er mangeartet blandt andet denne vækst,

Men ellers er det flade enge og græssende køer, der præge landskabet.

lidt på

Ved Skarrild bro gjorde jeg også ophold og kiggede området – kirken og flypropellen, der markerer engelske flyveres garve. Atter et minde fra 2. Verdenskrig.

På det tidspunkt havde jeg passeret Hytten Dambrug og på højde med Arnborg endvidere Greenbæk og derefter det vandrige Rind Å.

Efter Skarrild passeres flere dambrug.

Endelig padles der forbi udløbet af Karstoft Å.

Kort efter Skovbjergerne passerer vi under jernbanebroen.

Kort tid efter er landevejsbroen ved Sdr. Felding i sigte er var en fin rasteplass som jeg benyttede mig af.

Her i Sdr. Felding blev jeg inspireret og tiden er den 14. Juli 1974:

Jeg kender en gammel å,
jeg har set den skyde op af jorden,
risle gennem græstotter,
klar som det fineste glas,
senere som sprudlende bæk.

Som andre løb du ud i søen, men valgte en din egen vej, gennem søer, for endelig at glide stille gennem krat og skov. Med hjælp af andre åer stadig mere kraftig, gennem mark og eng, strømmen hev og sled i siv og dunhamre. Jeg har set den blive tæmmet og rettet ud, blive dæmmet op, den har måttet trække dynamoer, møllerens vandhjul. Jeg har set den blive afledt til fiskedamme. Jo den har lavet mere end nok til at slippe ud i fjorden fri fra menneskehænder. Men den er mærket, den før så klare å er nu mørk af ælde, af menneske hænder travle beskæftigelse. Stærk endnu, det må vi skøre kanofarer sande, den gamle slår mange sving, for at ryste os af og den kan endnu klare os mennesker.

Ved Høgsvig Gård er der mere brunkulsgravning overladt til naturen.

Når man fortsætter fra Sdr. Felding passerer man Borris og her padles forbi det militære øvelses terræn.

De lave enge leder mod laksetrapperne ved Kodbøl.

Åen var dengang rettet ud herfra , og gik som en snor til Ringkøbing fjord.

I dag er den heldigvis genoprettet som et naturligt "flodleje".

Skjern Å i dens fulde bredde med landevejsbroen i sigte, Tarm-Skjern.

På den anden side af broen fandtes en lille kanal, som førte til Dommergården.

Her sluttede min kanofart med Julius.

Og selvfølgelig med en solnedgang.

De fotos jeg tog dengang er scannet og derfor ikke så gode, de ville have været, hvis havde taget dem i dag med digitalt kamera, men det er jo ikke så nemt, at springe tilbage i tiden.

Jens-Chr. Kjær okt. 2008